

Rusfeltets samarbeidsorgan i Hordaland

Årsmelding 2014

I arbeidsåret 2014 har følgende styre fungert:

Elna Nilsen	leder	IOGT
Jorunn Holsen	Økonomiansvarlig	DNT
Bjørg Skjelanger	Sekretær	Det Hvite Bånd
Ann-Kristin Heggholmen	Styremedlem	LMS
Kolbein Kolnes	Styremedlem	Rusfri Oppvekst
Sigurd Langehaug	Varamedlem	MA/DNT
Åslaug Mjøs	Varamedlem	Det Hvite Bånd

Dessverre klarte ikke Juvente å velge varamedlem til styret.

Varamedlemmene har vært innkalt til alle styremøter, Åslaug Mjøs har deltatt på et møte.

Revisorer: Ottar Boge (DNT) og Alf Iversen (IOGT)

Styret har i holdt 9 styremøter og behandlet 48 saker.

Årsmøtet 2014 var holdt i Godtemplarhuset. Sverresgate 1. Bergen.

13 medlemmer representerte 10 medlemslag.

Lege og stortingsrepresentant for Senterpartiet, Kjersti Toppe innledet årsmøtet med et interessant foredrag om Rusmeldingen 2012 og Alkoholloven.

Kjersti Toppe er medlem i Helse- og sosialkomiteen. Det er tverrpolitiske gode målsetninger . Det ønskes en solidarisk ruspolitikk. Alkohol er den største rusgiften. Den har store konsekvenser blant annet for arbeidslivet. Det er politikernes ansvar, men også et samfunnsansvar. Det er en positiv utvikling blant ungdom, men 50-åringene har tatt over. Det er vanskelig å snakke om alkohol i den offentlige debatten. Det er ønskelig med alkoholfrie soner. Vinmonopolet må bestå, men det sees på åpningstidene deres. Det diskuteres hvem som skal drive Taxfree-ordningen, en ordning som ingen har gode argumenter for å ha. Flere av medlemmene benyttet anledningen til å stille spørsmål til Kjersti Toppe eller bare kommentere hennes foredrag.

Arbeidsplanen. Årsmøtet vedtok en arbeidsplan som styret i samarbeid med medlemmene og medlemslagene, har prøvd å følge opp.

Medlemspleie

Kontoret har vært åpent siste onsdag i hver måned med unntak av juli.

Bøker og hefter er prøvd plassert godt synlig i hyllene på kontoret. Planen var å registrere dette inn ved hjelp av dugnad, men så langt er vi ikke kommet.

Tilby aktuelle kurs

Informasjon og kurstilbud fra Bergensklinikken er sendt ut til medlemslagene pr mail.

Kurstilbudene fra Forbundet mot rusgift er sendt ut til medlemslagene.

Actis Hordaland ga økonomisk støtte til et av kursene.

Aksjonsuken

I samarbeid med IOGT, DNT, Det Hvite Bånd og Åsane folkehøgskole, inviterte vi til Rock mot rus konserter med Hans Inge Fagervik i november .

2 konserter i skoletiden på Garnes ungdomsskole,
1 konsert i skoletiden på Danielsens skole på Osterøy
1 kveldskonsert for foreldre og andre interesserte på Osterøy
1 konsert for elevene ved Åsane folkehøgskole
1 konsert på Askøy

Konsertene ble godt mottatt og vi regner med 250 ungdommer og 100 voksne har deltatt på konsertene som er mer enn gode tekster og musikk. Hans Inge Fagervik holder også et lite foredrag tilknyttet sangene.

Medlemsmøter

Vi inviterte medlemmene til møte med emnet Passiv drikking. Generalsekretær i DNT foredro om dette viktige emne som er en del av stortingsmelding 30: Se meg.

I samarbeid med DNT Arna/Bergen, ble medlemmene invitert til møte i Ljoshall/Indre Arna med emnet: Passiv drikking. Foredragsholder her var leder i Actis sentralt, Arne Johannessen.

Actis Hordaland og DNT Arna/Bergen inviterte medlemmene til møte i Ljoshall/Indre Arna med emnet: Eldre og alkohol.

DNT Arna/Bergen, Ions Arna og Rotaryinviterte Actis medlemmer til møte om farene ved Canabisbruk. Det var professor Endre Sundal som foredro om dette viktige emnet.

Vi inviterte medlemmene til møte i Godtemplarhuset, IOGT med emnet: Se meg med foredragsholder Knut Reinås fra Forbundet mot rusgift. Dessverre ble det en del misforståelser i forbindelse med dette møtet derfor ble det få tilhørere, men dem som var til stede fikk kort, men god informasjon om stortingsmelding 30: Se meg ut over kapitlet om Passiv drikking.

Vi anbefalte medlemslagene å gjennomgå stortingsmeldingen som studiering.

Kommunenes ruspolitiske planer

Vi har bedt kommunene i Hordaland om å få tilsendt deres ruspolitiske planer.

Mange er mottatt og disse vil vi ha som bakgrunn når vi stiller politikerne spørsmål før kommunevalget 2015.

Samarbeid med Juvente om politiske møte med ungdomspartiene

Vi har sendt oppfordring til Juvente Hordaland om å ha møte med de politiske ungdomspartiene angående ruspolitikken. Actis Hordaland ville gjerne være teknisk og økonomisk hjelper, men tror at ungdommen treffer ungdommen best.

Kurs

Rusfri oppvekst Åsane og Osterøy arrangerte kurs/konferanse for ansatte innen barnehage/skole og sosialetater. Det var mulig også for andre å delta.

Actis Hordaland støtter økonomisk og 2 av våre styremedlemmer deltok på kurset.

Ruspolitisk forum arrangert av Bergensklinikken – 3 styremedlemer deltok
3 styremedlemmer og 1 vara deltok på kurset: Inspirasjonsdagen.

Innhold: Motivasjon og arbeidsglede, prestér bedre i hverdagen.

Actis kongress 2014

Leder Elna Nilsen og styremedlem Kolbein Kolnes deltok på Actis kongress 2014 og konferansen som var holdt i forkant.

I tillegg deltok også styremedlem Jorun Holsen som representerte DNT.

EDRUSS

Juventes prosjekt EDRUSS fikk kr 3.000,- fra Actis Hordaland. bilen)

PRESSE

Dagfinn og Ottar Boge reagerer raskt med politiske utspill og får stoff i avisene.

Actis Hordaland har hatt 3 presseinnlegg. 2i BA og 1 BT.

Sluttord

Actis Hordaland har mange aktive medlemmer og avdelinger som arbeider hver på sin plass og for sitt arbeidsfelt.

Det er viktig med et tett samarbeid mellom avdelingen og styret i Actis Hordaland.

Vi ønsker flere medlemslag og vil prøve å verve flere i 2015.

Styret takker hver enkel avdeling for det viktige edruskapspolitiske arbeid som utføres rundt i fylket og for samarbeid mellom lagene og med styret i Actis.

Elna Nilsen (sign)   Jorunn S.Holset (sign)   Bjørg Skjelanger (sign)

Leder   økonomiansvarlig   sekretær

Kolbein Kolnes (sign)   Ann-Kristin Heggholmen (sign)

Styremedlem   styremedlem

Medlemsoversikt

Medlemmer	Lokal/distrikt
Arna/Bergen Fråhaldslag DNT	Lokal
Bergen Det Hvite Bånd	Lokal
Bergen Blå Kors	Lokal
Bjørgvin krets av Det Hvite Bånd	Distrikt
DNT-Fana Edru livsstil	Lokal
Horda distrikt av DNT	Distrikt
Indre Arna Det Hvite Bånd	Lokal
IOGT Bergen	Lokal
IOGT område Askøy	Lokal
IOG Tområde Bergen og omegn	Distrikt
Juba Hordaland	Distrikt
Juvente	Distrikt
Landsforbundet mot stoffmisbruk	Lokal
Lindås Fråhaldslag DNT	Lokal
Losje "Folkets Vel"	Lokal
MA-Hordaland	Distrikt
Norheimsund Det Kvite Band	Lokal
Norsk jernbaners Avantgarde	Lokal
Osterøy Fråhaldslag DNT	Lokal
Rusfri oppvekst	Lokal
Rusfri oppvekst Åsane	Lokal
Tørvikbygd Det Hvite Bånd	Lokal
Voss Fråhaldslag DNT	Lokal
Ytrebygda fråhaldslag	Lokal

Stengt park, og stengte dører.

Stengingen av Nygårdsparken mangler en helhetlig plan, og er en helsepolitisk skandale.

Vi ønsker en bedre behandling og oppfølging av byens rusavhengige. Vi ønsker at de folkevalgte behandler rusavhengige på lik linje med andre pasienter.

Frivilligheten, private og offentlige tjenester må stå sammen for dem som ikke har en stemme!

Likeverdige helsetjenester NÅ!

APPELLE:

RUTH MARIE DONOVAN & MONIKA KVALAVÅG (TRYGG I LAR)

ANLOV P. MATHIESEN (FONIKS RUSPOLITISK TENKETANK)

ALICE STENSLAND & SIRI GETZ SOLLIE (KVINNER I LAR)

ODDNY MILJETEIG (SV) RUTH GRUNG (AP) KJERSTI TOPPE (SP)

THOMAS ANTHON NIELSEN (MEGAFON)

KARI LOSSIUS (BERGENSKLINIKKENE)

KIRKENS BYMISJON

**09.09.14 KL 18:00
STED: FESTPLASSEN**

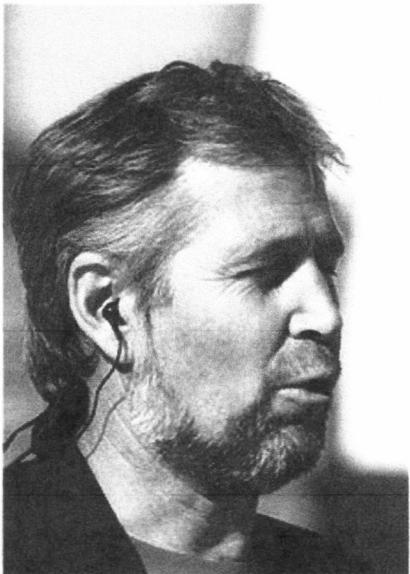
UNDERHOLDNING:

JENS AASMUNDSETH (GITAR/VOKAL)

ESPEN STOKMO (GITAR/VOKAL)

FRELSESARMEEN (GATEFOTBALL & ORKESTER)

Passiv drikking.

Tysdag 26.08. kl.18.00 kjem
tidlegare leiar i «Politiets
Fellesforening» til Ljoshall
Indre Arna. Han vil ta opp
Problemet passiv drikking kan
skapa.

Arna/Bergen Fråhaldslag saman
med Actis Hordaland, IOGT Bergen og Folkeakademiet
Arna er arrangør.

Passiv d ... erat.doc Apne med

+Actis

Del

Passiv driking

Tysdag 26.08. hadde fråhaldslag og organisasjonar i Bergen fått tidlegare politileiar Arne Johannessen til å komme til Ljoshall og ta opp temaet passiv driking. Arne Johannessen er no leiar i Actis- Rusfelets Samarbeidsorganisasjon. Publikum fekk vera med på ei orientering av ein svært engasjert innleiar.

Han tok oss med tilbake til 1760 då poteten vart innført til Noreg. Sidan det etter kvart vart overskot på poteter, vart det lovleg, ja påbod om å produsera brennevin av poteter. Dette vart gjort fordi produktiviteten var så låg.

Diverre ført dette også til at menn gjekk på sylla, og bruken av alkohol har aldri vore så høg i Noreg. I 1844 var det registrert at kvar nordmann over 15 år drakk 22 l rein brennevin. Dette ført til mange problem. Fleire heimar vart øydelagde. Alt i 1840 tok politikarane problemet på alvor. Då vart det forbod mot å produsera brennevin. Det ført også til at fråhaldsrørsla, Det Norske Totalavholdsselskap og IOGT Norge fekk mange medlemmer.

Johannessen gjekk så over til å stilla spørsmål om kva betyr alkoholmisbruk det norske samfunn i dag? Her peikte han på mange at mange barn får ein dårlig livskvalitet pga foreldra sin rusbruk. Diverre er det mange horn som gruar seg til jul og sommarferien. Dei har opplevt at slike dagar/feriar blir utrivelege fordi ein eller båe foreldra har alkoholproblem.

Nyare undersøking/rundspørre fortel at 40% av dei spurde har følt ubehag pga andre sin alkoholbruk. 70-80% av vald skuldast alkohol. Seksuelle overgrep skjer også ofte pga av alkohol. Dessutan er alkohol også årsak til 1000-1400 ulukker åleg. 50% av ein dags fråvær er alkoholrelatert. Sjukefråvær kostar 20 milliardar kvart år berre her i landet.

For Johannessen er det merkeleg at politikarane i svært liten grad tar desse fakta inn over seg i dag. Særleg når forbruket av alkohol har auka dei siste åra. I dag drikk kvar nordmann over 15 år igjennomsnitt 7,8 l rein brennevin. Her peika han på at sætleg vinbruken har blitt større. Kvinner over 40 år drikk meir i dag enn tidlegare. Han peikte også på kor uehdlig det er at alkohol har fått større og større plass i arbeidslivet. I tillegg til julebord og konferansar nemnde han fredagspilsen og lønspilsen.

Til slutt kom Johannessen inn på at førebygging er mykje viktigare enn rehabilitering behandling. Difor er det om å gjera å få folk utan for rørsla til å vera med på å bevissiggjera flest mogeleg på alkoholskadene. Då gjerne på 2. person. Det er viktig å få til fleire alkoholfrie soner. Her nemnde han det positive "Idrett utan alkohol" og "AV OG TIL utan alkohol" gjer.

Det var tydeleg at publikum hadde fått ein del å tenkja på, for det var mange som hadde kommentarar og spørsmål som Johannessen gjerne gav sine synspunkt på.

D.▲

)
jan eg må ta
til IOGT huset.
opp for a

Anr
Lå
Sa
Fir
tay

joshall. Det har
skriva

Ta
Ta
Tlf
vv

Fr ✓
Re

Eldre og rusbruk.

Dei siste åra har ein både i Noreg, dei andre nordiske landa og EU landa blitt oppteken av bruk av alkohol mellom dei eldre. Ein er også oppteken av alkoholbruk i kombinasjon med medikament. Fagfolk innafor rusfeltet er redd for at alkoholbruk mellom dei eldre vil auka kraftig dei komande åra.

Den nytilsette direktøren ved Folkehelseinstituttet, Camilla Stoltenberg, peikar også på dette. Ho seier at medan alkoholbruken går ned i nokre land, aukar bruken her i landet. Forbruket har auka med 40% dei siste 20 åra. Alkoholbruk mellom ungdom har gått ned. Men det er no fleire over 70 år som har problematisk alkoholproblem.

Sidan fagfolk på rusfeltet både her til lands og i andre land har fokusert på dette temaet, er det viktig at dette blir kjent for flest mogeleg. Actis Hordaland, IOGT Bergen, Folkeakademiet Arna og Arna/Bergen Fråhaldslag er difor svært glad for at vi har fått Linn-Heidi Lunde, psykologspesialist ph.d. ved Avdeling for rusmedisin, Haukeland universitets-sjukehus og kliniskpsykologi ved Universitetet i Bergen til Ljoshall mandag 6. oktober kl. 19.00. Ho vil m.a. stilla dette spørsmålet: **"Risikofylt alkoholbruk hos eldre. Hvordan avdekke og endre uheldige alkoholvaner?"**